

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 45. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm1488/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

at blive saa klog paa sig selv og sit eget Vel, som det af Naturen — [den], vi lige saa lidt som Kejsers Josef kan skabe om — har Anlæg til, og saa lykkeligt, som den ganske besynderlige Lykkestjerne, der gennem mangfoldige Tider har tindret over Sundet, har spaat og vil sikkert blive Vidne til.

Her at udbrede mig vittløflig over denne vigtige Gjenstand, vilde afbryde den naturlige Orden i mit Foredrag, og kan derfor ej være godt, endsige nødvendigt; men umulig kunde jeg tale om Danmarks Lykke, uden at nævne det Middel til at aabenbare og befæste den for Aarhundreder, som staar mig lyslevende for Øje, og af hvis Vigtighed, Kraft og Velsignelse mit Hjærte er fuldt, og jeg kunde det saa meget mindre, som vi, ved Udbruddet af den franske Revolution, virkelig havde en patriotisk Hejskole, kaldet Ridder-Akademiet i Sorø, og som netop da efter Tidens Medfor aabnedes for Borgerstanden, saa vi fattedes kun Forstand til at bruge det efter Tidens Tarv, og mens vi sankede den, faldt vor danske Hejskole uforvarende i Latinernes Hænder, hvori Majestæten vel alt har stræbt at fordanske den, men hvoraf den sikkert maa ud, før det lykkes.

Da, naar Folkets livlige Ungdom træder i fri og levende Vexelvirkning med dem af os, der, om vi end ingenlunde gik gennem Helvede ubrændte, gennem den sorte Skole uskadede, dog ikke dør aldeles glemte Dansken over Latinen, Fæderlandet over den klassiske Jordbund, Danmark, vor søde Moder, over *alma mater* med Stilen og Ferlen, eller med ét Ord: glemte Mennesket over Bøgerne og Livet over Døden, — da, siger jeg, under en saadan fri og levende Vexel-Virkning mellem Livet og Lyset, da, men ogsaa først da, vil Folket lære at paa-skjønne og benytte baade Stavnsbaandets Løsning og Folke-raadets Oprettelse og de mangfoldige Hjælpe midler til Folkelivets Oplysning, Opmuntring og Tarv, det sidste

